

Ενότητα 1^η Πατρική δικαιοσύνη

Ἄνῆρ γένει Μάρδος παῖδας εἶχεν
ἑπτὰ.

Τούτων ὁ νεώτατος κακὰ πολλὰ τοὺς
ἄλλους εἰργάζετο.

Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπειρᾶτο αὐτὸν ὁ
πατὴρ ῥυθμίζειν λόγῳ·

ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐπείθετο, πρὸς τοὺς
δικαστὰς ἤγαγε

καὶ ὅσα αὐτῷ ἐτετόλμητο ἀκριβῶς κα-
τηγόρησε,

καὶ ἤτει παρὰ τῶν δικαστῶν
ἀποκτεῖναι τὸν νεανίσκον.

Οἱ δὲ ἐξεπλάγησαν καὶ ἀμφοτέρους
ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀρταξέρξην ἤγαγον.

Τὰ αὐτὰ δὲ λέγοντος τοῦ Μάρδου,
βασιλεὺς ἔφη:

«Εἶτα τολμήσεις τὸν υἱὸν
ἀποθνήσκοντα ὑπομεῖναι;»

Ὁ δὲ ἔφη «πάντων μάλιστα·
ἐπεὶ καὶ ὅταν τῶν φυομένων

θριδακινῶν τὰς ἐκφύσεις τὰς πικρὰς
ἀφαιρῶ,

οὐδὲν ἢ μήτηρ αὐτῶν λυπεῖται,
ἀλλὰ θάλλει μᾶλλον καὶ γλυκίων γίνε-
ται».

Ταῦτα ἀκούσας Ἀρταξέρξης ἐπήνεσε
μὲν τὸν ἄνδρα

καὶ τῶν βασιλικῶν δικαστῶν ἐποίησεν
ἓνα,

εἰπὼν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἰδίων παιδῶν
οὕτω δικαίως ἀποφαινόμενος

πάντως καὶ ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις
ἀκριβῆς ἔσται δικαστὴς καὶ

ἀδέκαστος,

ἀφῆκε δὲ καὶ τὸν νεανίαν τῆς τιμωρίας,
ἀπειλῶν αὐτῷ θανάτου,

ἐὰν ἀδικῶν φωραθῆ ἕτερα.

Ἐνας ἄντρας, Μάρδος στην καταγωγή
εἶχε επτά παιδιά.

Από αυτούς ο πιο νέος προκαλούσε
πολλά κακά στους άλλους.

Και αρχικά ο πατέρας του προσπαθού-
σε να τον συνετίσει με τα λόγια·

επειδή όμως δεν πειθόταν, τον οδήγησε
μπροστά στους δικαστές

και τον κατηγορήσε για όσα αυτός είχε
αποτολμήσει,

και ζητούσε από τους δικαστές να εκτε-
λέσουν το νέο.

Αυτοί έμειναν έκπληκτοι και οδήγησαν
και τους δυο στο βασιλιά Αρταξέρξη.

Κι ενώ ο Μάρδος έλεγε τα ίδια, ο βασι-
λιάς εἶπε:

«Αλήθεια, θα έχεις το θάρρος να αντέξε-
ις να πεθαίνει ο γιος σου;»

Κι αυτός εἶπε «βεβαιότατα·

γιατί και όταν αφαιρώ από τα μαρούλια
που φυτρώνουν, τις πικρές παραφυά-
δες,

η μητέρα τους καθόλου δε λυπάται,
αλλά ανθίζει περισσότερο και γίνεται
γλυκύτερη.»

Αφού άκουσε αυτά ο Αρταξέρξης, επαί-
νεσε τον άντρα

και τον έκανε ένα από τους βασιλικούς
δικαστές,

λέγοντας ότι αυτός που διατυπώνει τό-
σο δίκαιες κρίσεις για τα παιδιά του

οπωσδήποτε και στις ξένες υποθέσεις
θα είναι δίκαιος δικαστής και αδέκαστος,

και απάλλαξε από την τιμωρία το νέο,
απειλώντας τον με θάνατο,

εάν αποδειχθεί ότι διαπράττει άλλες α-
δικίες.

Νοηματική απόδοση κειμένου

Ο Αιλιανός στο κείμενο αυτό αναφέρει με ποιο τρόπο ένας πατέρας αντιμετώπισε αποτελεσματικά τον ατίθασο γιο του. Ένας Μάρδος είχε επτά γιους και ο μικρότερος γιος του ήταν πολύ ατίθασος· τόσο πολύ που ο πατέρας του τον έφερε στο δικαστήριο, αφού παρ' όλες τις συμβουλές δεν μπόρεσε να το συνετίσει. Ζήτησε λοιπόν από τους δικαστές να καταδικάσουν το γιο του σε θάνατο. Η πρόταση αυτή ξάφνιασε τους δικαστές, με αποτέλεσμα να τους οδηγήσουν μπροστά στο βασιλιά Αρταξέρξη. Όμως ο πατέρας και από το βασιλιά τον ίδιο ζήτησε, να θανατώσει δηλαδή το γιο του. Κι όταν ο βασιλιάς τον ρώτησε αν έχει το κουράγιο να δει το γιο του να πεθαίνει, ο πατέρας απάντησε καταφατικά. Είπε ο πατέρας στο βασιλιά, πως όταν κόβει τις παραφυάδες τις πικρές από τα μαρούλια που φυτρώνουν, η μητέρα των μαρουλιών δε λυπάται, αλλά ανθίζει και γίνεται πιο γλυκιά. Μόλις άκουσε ο Αρταξέρξης τη δίκαιη κρίση του πατέρα τον διόρισε βασιλικό δικαστή. Ούτε και το νεαρό όμως καταδίκασε, αλλά το φόβισε λέγοντάς του, ότι θα το θανατώσει, αν ξανακάνει άλλα αδικήματα.

Απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης του κειμένου

1. Σε ποιες διαδοχικές ενέργειες προχώρησε ο πατέρας προκειμένου να λογικέψει τον ατίθασο γιο του;

Ο πατέρας αρχικά προσπάθησε να συνετίσει το γιο του με λόγια. Επειδή, όμως, εκείνος δεν άλλαζε συμπεριφορά, τον οδήγησε στο δικαστήριο, τον κατηγορήσε για όσα κακά είχε κάνει και ζήτησε από τους δικαστές να τον καταδικάσουν σε θάνατο.

2. Ποια ήταν η αντίδραση του βασιλιά, όταν άκουσε ότι ο πατέρας ζητούσε τη θανάτωση του γιου του; Τι του απάντησε ο πατέρας;

Ο βασιλιάς Αρταξέρξης διερωτήθηκε αν πράγματι ο πατέρας θα είχε το κουράγιο ν' αντέξει το θάνατο του γιου του. Ο πατέρας, όμως, με σιγουριά απάντησε ότι θα το αντέξει. Γιατί και όταν κόβει τις παραφυάδες των μαρουλιών, η μητέρα τους δε λυπάται, αλλά ανθίζει περισσότερο και γίνεται γλυκύτερη.

3. Πώς ανταμείφθηκε ο πατέρας για την αμεροληψία του απέναντι στο παιδί του;

Ο βασιλιάς Αρταξέρξης θεώρησε τον πατέρα τόσο δίκαιο και αμερόληπτο, που τον έκανε βασιλικό δικαστή. Αφού φέρθηκε με τόση αμεροληψία προς το παιδί του, θα γινόταν οπωσδήποτε ακριβής και αδέκαστος δικαστής και προς τις ξένες υποθέσεις.

4. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο στόχος του πατέρα, όταν προτείνει να καταδικαστεί σε θάνατο το παιδί του; Πώς κρίνετε την αυστηρότητά του και ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε για την περσική αντίληψη περί σωφρονισμού και πειθαρχίας;

Ο πατέρας προτείνει να καταδικαστεί σε θάνατο το παιδί του, όχι γιατί πραγματικά επιθυμεί το θάνατό του, αλλά για να το τρομάξει και να το συνετίσει. Προκειμένου να σωφρονίσει το γιο του, όμως, γίνεται υπερβολικά αυστηρός, αφού διακινδυνεύει τη ζωή του παιδιού του. Αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο οι δικαστές να αποφασίσουν την καταδίκη του. Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι οι Πέρσες απαιτούν αυστηρή πειθαρχία και επιδιώκουν το σωφρονισμό των νέων με κάθε τρόπο.